

[Karl M. Andersen.]

påbegyndte afsoningen? Her mener jeg at en betinget dom ville være på sin plads. Jeg mener, at vi skal stræbe imod, at så få som muligt kommer til at spise af blik tallerkenen.

Jeg anerkender formålet med dette lovforslag: at lette straffede personer muligheden for at vende tilbage til og tilpasse sig samfundet. Jeg anerkender den højtærede justitsministers ord om, at der er lang vej, før den straffede er kommet tilbage i samfundet, i det samfund, som han har ret til at vende tilbage til, som har pligt til at modtage ham, og som jævnlig bærer en væsentlig del af skylden for, at det gik, som det gik, og at alt det arbejde, der gøres for at hjælpe straffede i gang igen, er forgæves, dersom samfundet spærrer dem vejen tilbage. I forrige århundrede udvandrede en del af den slags mennesker, der var kommet i konflikt med loven, til oversøiske lande. Dér var hindringerne for dem mindre, dér var adgangen til jorden fri, og dér spurgtes ikke om, hvad de var, men om, hvad de kunne.

Jeg anerkender den højtærede justitsministers ord om, at samfundet jævnlig bærer en væsentlig del af skylden for, at det gik, som det gik. Heri er jeg enig med ministeren. Jeg vil gerne være med til at lette straffede vejen tilbage til samfundet. Jeg vil også være med til at fjerne de forhold i vort samfund, der bærer en væsentlig del af skylden for, at det går, som det går for dem, der skal vandre den tunge gang til fængselsporten. Og jeg tror, at de forhold, der bærer skylden, er de forhold i vort samfund, der spærrer ungdommen adgangen til selvstændigt hjem og selvstændig bedrift under gode vilkår.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Rasting i, at gode sociale forhold forebygger kriminalitet. Kunne vi skaffe vor ungdom lettere adgang til selvstændigt hjem og selvstændig bedrift under gode vilkår, havde vi på en gang forebygget ny kriminalitet og lettet adgangen for straffede tilbage til samfundet. Midlerne til opnåelse af dette er lige ret til jorden og økonomisk ligeret — de omstridte reformer: grundskyld og frihandel.

Jeg kan på retsforbundets vegne anbefale lovforslaget til velvillig behandling og vedtagelse.

Aksel Larsen: Vi kan tilslutte os det foreliggende lovforslag i dets hovedtræk. Der er såvel blandt de teoretiske sagkyndige, altså videnskabens strafferetsspecialister, som

blandt de praktisk sagkyndige, d. v. s. dem, der selv har prøvet at sidde i dansk fængsel, fuld enighed om, at vi herhjemme trænger til en fængselsreform, og at det nuværende system ikke i nævneværdig grad opfylder sit officielle formål: at forbedre de dømte eller at gøre dem bedre skikkede til fremtidig at begå sig uden konflikter med myndighederne, men at systemet tværtimod ofte begunstiger det modsatte resultat, altså forøget fare for lovovertrædelse fra de pågældendes side. Allerede af den grund er det svært for en mand at klare sig efter udstået frihedsstraf, og herudover har den løsladtes bestræbelser for at komme i gang igen være urimeligt besværliggjort ved de gældende bestemmelser om rettighedsfortabelse.

Resocialiseringens problem løses naturligvis ikke med gennemførelse af det foreliggende lovforslag. For at opnå en virkelig bedring af de nuværende forhold måtte vi samtidig have dels, ja, måske først og fremmest, en gennemgribende ændring af selve fængselsvæsenet, dels en særlig institution udrustet med midler og muligheder for aktivt at hjælpe den løsladte tilrette. Jeg ved, at der i den særlige omsorg for dem, der straffedes efter straffelovstillægget, for et par år siden netop oprettedes et særligt kontor til at bistå disse folk, efterhånden som de kom ud. På grund af særligt gunstige forhold på arbejdsmarkedet kom dette kontor vistnok ikke til at fungere nær i det omfang, som man havde ventet. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at spørge den højtærede minister om, hvilke erfaringer man har haft med dette kontor, og om der ikke er mulighed for at lade det fortsætte udenfor den særlige kreds, det oprindelig var beregnet for, og med tilsvarende større midler og videregående bemyndigelse. Der er jo nok at tage fat på. Det er urimeligt og inkonsekvent, at en væsentlig del af denne opgave for øjeblikket er overladt til et påskønnelsesværdigt, men i forhold til opgavens størrelse altfor svagt privat initiativ. Jeg tror, det ville være nyttigt at se på det foreliggende spørgsmål i denne lidt videre sammenhæng og gøre sig klart, at det lovforslag, der her behandles, kun er en beskedens begyndelse til det, som skal til.

Hvad lovforslagets hovedtræk angår, vil jeg iøvrigt sige, at man bør søge at undgå under velmente teoretiske betragtninger at tabe lovforslagets praktiske formål af syne. Det praktiske formål er jo resocialiseringen, altså at lette den straffede mulighederne for igen at få arbejde og erhverv, og man skal naturligvis ikke herved se bort